

SKOTLANNIN PARLAMENTTITALO

Edinburgh, Scotland

Pertti Vaasio, rakennusarkkitehti RIA

Rakennusryhmä on ensimmäinen Skotlannin itsenäisen parlamentin koti lähes 300 vuoteen. Katalonialainen arkkitehti Enric Miralles voitti vuonna 1998 suunnittelukilpailun, jossa haettiin projektille viitesuunnitelmaa. Seuraavana vuonna kilpailuehdotus hyväksyttiin lopullisen suunnitelman pohjaksi. Rakennukset valmistuivat syksyllä 2004 kolme vuotta aikataulusta myöhässä.

Parlamentti sijaitsee Edinburghin pääkadun Royal Milen loppupäässä vastapäätä Holyroodin Kuninkaallista Palatsia, Salisbury Crags -kukkulan äärellä.

Suunnitelman lähtökohtana oli ympäröivä maisema. Myös skotlantilaisen arkkitehdin ja taiteilijan Charles Rennie Mackintoshin (1868 - 1928) kukka-maalaukset ovat innoittaneet arkkitehtia. Hänen mukaansa parlamenttirakennuksen tulee heijastaa maata ja kansaa, jota se edustaa. Rakennukset kasvavat maaperästä aivan kuten viereinen kaupunki nousee kalliosta.

Ylhäältäpäin katsottuna rakennusryhmä on kuin valtava kukka, jonka lehdet muodostavat erilaisia rakennuksia. Näistä osa on katettu kasvillisuudella ja nurmella, porrastetut rakenteet johtavat kohti istutusalirakennusta korostaen parlamentin yhteyttä maahan ja ympäröivään maisemaan. Rakennusryhmä avutuukin ympäröivään maaseutuun kääntäen selkänsä viereiselle kaupungille.

Maisemointi pehmentää betonikatoksia, joiden

päällä on kukkaniittyjä, puutarhoja ja lammikoita. Alueelle on istutettu Skotlannin luonnonkasveja ja puita eri puolilta maata. Yksi näistä on pyhä Rowan-puu eli pihlaja.

Rakennusryhmän orgaaniset muodot ja kollaasimainen monimuotoisuus tuovat eittämättä mieleen katalonialaisen mestarin Antonio Gaudín.

Betoni, luonnonkivi, tammi, lasi ja ruostumaton teräs yhdistyvät tinkimättömällä ammattitaidolla ympäristöönsä sulautuvaksi kokonaisuudeksi.

KYMMENEN RAKENNUKSEN KAMPUS

Rakennusryhmään kuuluu istuntosalin sisältävän rakennuksen lisäksi neljän tornirakennuksen ryhmä, joissa on komiteahuoneita, sekä toimistoja ministeriöille, virkailijoille ja avustajille.

Tornien ruostumattomalla teräksellä katetut katon muistuttavat nurin käännettyjä veneitä.

MSPs-rakennuksessa on tilat 108 parlamentti-edustajalle ja heidän avustajilleen. Rakennus on kuusikerroksinen madaltuen portaattain nelikerroksiseksi. Monimuotoisten ikkunoiden kehykset ovat ruostumatonta terästä ja tammea.

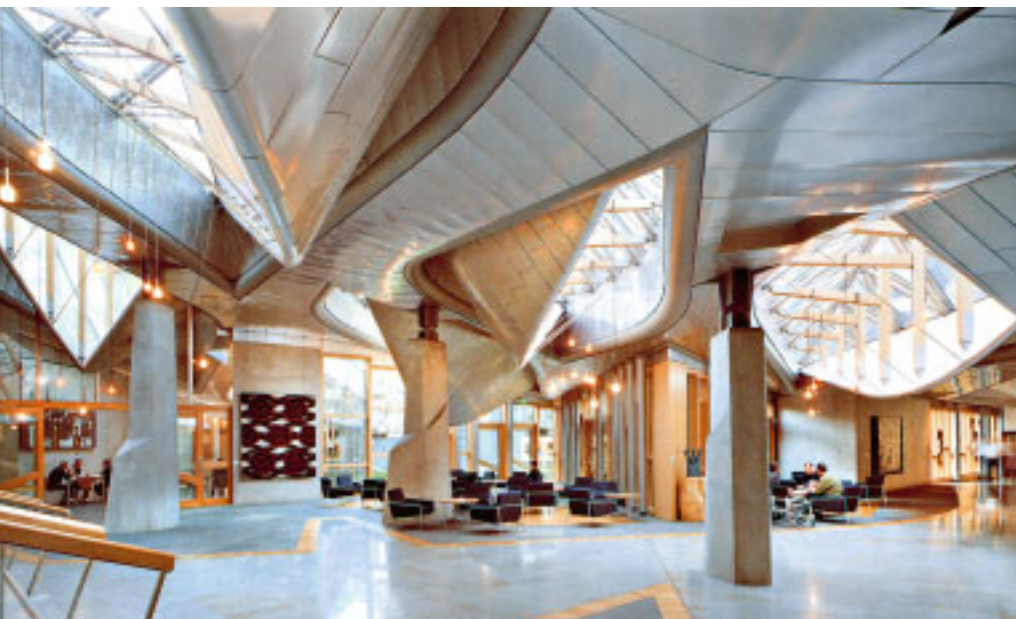
Parlamenttiedustajan huone on 15 neliön suuruisen. 18 tonnia painavassa betonisessa tilaelementissä on vierekkäin kaksi "edustajakammiota", joissa on tynnyrimäinen holvikatto. Kiinteät kalusteet ovat tammea, ulkoseinällä on ulokkeena mietiskelysyvennys, jossa edustaja voi keskittyä ennen lähtöään istuntosaliin.

Lisäksi kompleksiin kuuluu Cannongate-rakennus, jossa sijaitsevat taloustoimistot sekä tiedotuskeskus. Istutusalirakennuksen vieressä olevassa Mediarakennuksessa ovat tilat mm. parlamentin radiotoimistolle sekä lehtimiehille. Siellä on myös parlamentin turvallisuudesta vastaavan henkilöstön tilat.

Poikkeuksellisen arkkitehtuurin keskellä on 1600-luvulta peräisin oleva entisöity ja kunnostettu Queensberry House. Sitä on käytetty mm. sairaalana ja sotaväen kasarmina, joten rakennusta on muutettu moneen otteeseen. Rakennus on kunnostettu ja palautettu mahdollisimman alkuperäiseen asuunsa. Siellä sijaitsevat mm. parlamentin puheenjohtajiston tilat.

Rakennusten rungoissa on käytetty terästä sekä betonia paikallavaluina ja elementteinä. Julkisivussa on käytetty materiaaleja mosaiikkimaisesti. Mm. eri värisiä graniitteja on tuotu Etelä-Afrikasta asti. Harmaa Kemnay-graniitti on peräisin Aberdeenshirestä. Rakennuksen lattiat on pinnoitettu

1 Puutarha-aula yhdistää tornirakennukset, MSPs-rakennuksen ja Queensberry Housen istuntosaliin. Täällä pidetään virallisia tilaisuuksia, television haastatteluja ja tapaamisia. Kukkien muotoiset kattoikkunat antavat runsaasti luonnonvaloa suureen tilaan. Teräspilarit on peitetty veistosmaisilla betonikuorilla.

2

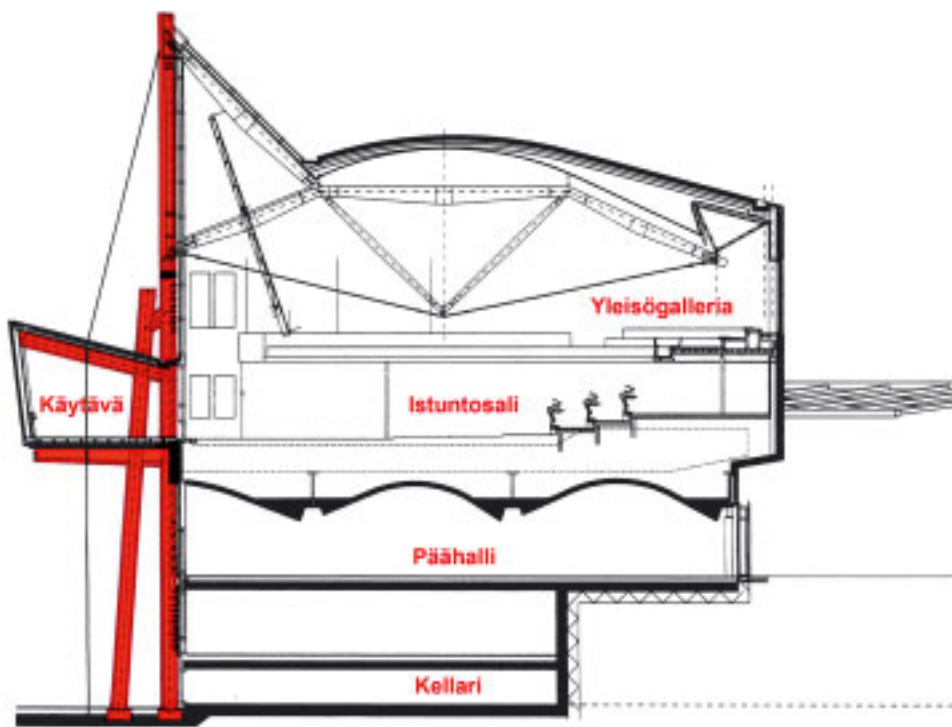
2
Parlamenttirakennus etelästä. Etualalla maisemoidut betonikannet. Oikealla istuntosali, keskellä tornirakennukset veneenmuotoisine kattoineen. Vasemmalla MSPs-rakennus, jonka oikealla puolella on punakattoinen Queensberry House.

3
1 Yleisön sisäänkäynti
2 Istuntosali
3 Mediarakennus
4 Neljä tornirakennusta

5 Gannongate-rakennus
6 Puutarha-aula
7 Queensberry House
8 MSPs-rakennus

3

4

4, 5

Leikkaus istuntosalin kohdalta. Vasemmalla rakennusrungon ulkopuoliset hoikat kaksoispilarit, jotka ovat betonilla kuorutettua terästä. Vetotangoilla jäykistetty rakenne kannattaa kattoristikoida. Kuvassa 5 betoniset kaksoispilarit luovat tunnelmaa.

6

Istuntosalia hallitseva komeat tammiset kattoristikot ja ruostumatonta terästä olevat vetotangot. Salissa on paikat 128 parlamenttiedustajalle sekä ministereille.

7

Parlamenttiedustajan työhuone on betonisen tilaelementin sisällä. Sileään betoniholviin on upotettu reliefejä. Taustalla on mietiskelytila monimuotoisine ikkunoineen.

5 Kiinteät kalusteet ovat tammea.

6

Pohjois-Skotlannista kotoisin olevalla Kemnay-graniitilla ja Caithness-hiekkakivellä.

Puutarha-aula on kahdentoista lehdenmuotoisen kattoikkunan alla oleva halli, joka toimii linkkinä eri rakennusten välillä. Se on sosiaalinen tila, jossa pidetään virallisia tilaisuuksia, median haastatteluja ja tapaamisia.

Monimuotoinen päähalli toimii kansanedustajien, heidän avustajiensa ja vieraiden kohtauspaikkana. Sitä kautta kansanedustajat siirtyvät istuntosaliin ja komiteahuoneisiin. Siellä on ravintola, koulutuskeskus, kauppa ja näyttelytiloja.

Hallin kattona on lainehtiva betoniholvi, johon on upotettu erikokoisia Skotlannin lipusta tuttuja Pyhän Andreksen ristejä. Silkinhoitoiset puhtasvalupinnat ovat upeita.

ISTUNTORAKENNUS

Istuntorakennuksen runko on pääasiassa terästä. Kattorakenteita kannattavat rakennusrungon ulkopuoliset kaksinkertaiset korkeat ja hoikat teräspylväävät on koteloitu betonilla. Ne nousevat kellarikerroksesta 30 metrin korkeuteen. Vetotankojen ja vaakapalkkien avulla ne toimivat mastorakenteina.

Istuntosalissa on paikat 128 edustajalle sekä ministereille. Parvella on tilat yleisölle ja lehdistölle sekä kutsuvieraille. Galleriasta on näköala ympäröivään maaseutuun, Holyrood-palatsiin ja Salisbury Crag -kukkulaa koti.

Kattokonstruktio on tehty tammisista liimapuu-palkeista ja ruostumatonta terästä olevista liitososista. Salin ja katon rakenteissa on muistumia vanhojen puulaivojen rakenteista. Pisimmät jännevälit ovat 30 metriä. Istuntosalin pinta-ala on 1200 m².

7

Rakennusta kritisoitiin sen arkkitehtuurista, sijainnista ja ennen kaikkea rajusti nousseista kustannuksista. Pahana pidettiin myös sitä, ettei arkkitehti ollut skotlantilainen.

Vuonna 1997 rakennuskustannuksiksi arvioitiin 40 milj. puntaa. Suunnittelijan valinnan jälkeen 1998 kustannukset arvioitiin 55 milj. punnaksi. Rakennuksen valmistuttua kustannukset olivat peräti 431 milj. puntaa. Nousu johtui mm. tilaohjelman paisumisesta ja lukuisista muutoksista sekä rakentamisen viivästymisestä. Mm. turvallisuuteen liittyvät asiat aiheuttivat monenlaisia toimenpiteitä.

Avajaiset vietettiin syksyllä 2004, kolme vuotta aikataulusta myöhässä.

Arkkitehti Enric Miralles kuoli vain 45-vuotiaana, juuri rakennustöiden alettua vuonna 2000. Töitä jatkoi hänen leskensä *Benedetta Tagliabue*.

Vuonna 2000 kuoli myös hankkeen voimahahmo *Donald Dewar*, joka oli käynnistämässä hanketta. Hänestä tuli Skotlannin ensimmäinen pääministeri vuonna 1999.

Miralles valmistui arkkitehdiksi Barcelonan Universitat Politècnica de Catalunyaasta vuonna 1978. Hän perusti vaimonsa Benedettan kanssa toimiston *EMBT Architects* vuonna 1991.

Toimiston töitä ovat mm. Barcelonassa Gas Naturalin pääkonttori ja kauppahalli Santa Caterina Market sekä Espanjan paviljonki Shanghain maailmannäyttelyssä 2010.

8, 9

Gannongate-rakennuksen betonijalustaan on upotettu tarinoita Skotlannin ja parlamentin historiasta.

10

Yleisön sisäänkäynnissä on käytetty betonia, terästä, puuta ja lasia.

11

MSPs-rakennuksen mosaiikkimaisessa julkisivussa on käytetty mm. graniittia, metallia ja puuta.

12

Etualalla Puutarha-aulan kattoikkunat. Taustalla tornirakennuksia, joiden graniittiset ja puiset "ikkunaverhot" ovat aiheuttaneet keskustelua.

10

11

12

13, 14

Sisääntulohallin kattona on lainehtiva betoniholvi, johon on upotettu erikokoisia Pyhän Andreaksen ristejä. Silkinhoitoiset puhdasvalupinnat ovat upeita.

SKOTLANNIN PARLAMENTTITALO:

Tilaaaja:	Scottish Parliamentary Corporate Body
Arkkitehdit:	Enric Miralles ja Benedetta Tagliabue EMBT Arquitectes Associats SL, Barcelona
Paikallinen yhteistyötoimisto:	RMJM Scotland Ltd (Robert Matthew Johnson Marshall)
Rakenteet:	Ove Arup & Partners, Lontoo

SCOTTISH PARLIAMENT BUILDING

¹³ Catalan architect Enric Miralles won in 1998 the invitation competition for a reference design for the Scottish Parliament Building project. His competition entry was approved the following year as the basis for the final design. The buildings were completed in 2004 three years behind the schedule.

Architect Enric Miralles died at just 45 years of age, right after the construction project started in 2000. His widow Benedetta Tagliabue took over his work.

In addition to the debating chamber, the building complex comprises a group of four tower buildings, which house committee rooms and offices for ministers, parliamentary staff and researchers.

The starting point of the design was the surrounding landscape. The floral paintings of Scottish architect and artist Charles Rennie Mackintosh (1868 - 1928) also inspired the architect. Seen from above, the building complex is like a giant flower and the leaves of the flower form the various buildings. Concrete canopies have been landscaped and softened with flower meadows, gardens and ponds created on them. Concrete, natural stone, oak, glass and stainless steel are incorporated with unfailing professionalism into a whole and merged seamlessly with the surroundings.

The MSP building provides facilities for the members of the Parliament and their staff. The six-storey building decreases gradually in height to four storeys. Each MSP has a 15-square metre office. The concrete space element, which weighs 18 tons, comprises two adjacent chambers and features a barrel vault ceiling.

¹⁴

The complex also includes the Cannongate building, which houses the procurement offices and an information centre. At the centre of the complex characterised by exceptional architecture is Queensberry House - a 17th century building, which has been restored and refurbished.

The building frames have been implemented as both cast-in-situ concrete structures and precast concrete elements. The façades display materials in a mosaic-like arrangement. The various buildings are connected with each other by Garden Lobby, which is noted for its twelve leaf-shaped rooflights.

The Main Hall is a polymorphous building that contains a restaurant, a shop and permanent exhibitions. It features a vaulted ceiling with cross like representations carved into it, reminiscent of the Saltire - the national flag of Scotland. The magnificent fairface surfaces gleam like silk.

The main material of the building frame of the debating chamber is steel. The roof construction consists of laminated oak beams and stainless steel connectors.